የኢትዮጲያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የፌዴራል ጠቅላይ ፍ/ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት

የሰ.መ.ቁ 257153 ሠኔ 28 ቀን 2016 ዓ.ም

ዳኞች፡- እትመት አሠፋ

ደጀኔ አያንሳ

ኑረዲን ከድር

መላኩ ካሳዬ

ሐብታሙ እርቅይሁን

አመልካች፡- ወ/ሮ ጸዳሉ ደቻሳ ቀረቡ

ተጠሪዎች፡- 1. አለምለውጥ ፈለቀ

2. አቶ አብርሃም ፈለቀ

3. አቶ ውብሸት ፈለቀ

4. አቶ ሰለሞን ፈለቀ

5. አቶ ናደው ፈለቀ

6. አቶ ቢንያም ፈለቀ

7. አቶ ብዙአየሁ ፈለቀ

8. አቶ አሸናፊ ፈለቀ

9. አቶ ሚኪያስ ፈለቀ

10. ወ/ሮ ኑኑ ፈለቀ

መዝገቡ የቀረበው የሰበር አጣሪው ችሎት የካቲት 12 ቀን 2016 ዓ.ም ጉዳዩ በሰበር ሰሚ ችሎት እንዲታይ በማለት በመምራቱ ነው፡፡ አመልካች ታሕሳስ 30 ቀን 2016 ዓ.ም ጽፈው ባቀረቡት የሰበር አቤቱታ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት በመ.ቁ 308444 ጥቅምት 07 ቀን 2016 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስሕተት የተፈጸመበት በመሆኑ በሰበር ታይቶ ሊታረም ይገባል በማለት አቤቱ

ማስታወሻ፡ - ይህ የሰበር ችሎት ውሳኔ ሰነድ ለጥናትና ምርምር ሥራ ወይምለግንዛቤ እንጂ

ለፍርዮ አረጋጋምዓለማእ የገ ለግልም!

አቅርበዋል። ይህ ችሎትም የአመልካቾችን የሰበር አቤቱታ በስር ፍርድ ቤት ከተሰጠው ውሳኔ እና ለጉዳዩ አግባብነት ካላቸው ሕጎች ጋር በማገናዘብ መርምሮ ተከታዩን ትዕዛዝ ሰጥቷል።

ትዕዛዝ

አመልካች ታሕሳስ 30 ቀን 2016 ዓ.ም ጽፈው ባቀረቡት የሰበር አቤቱታ በስር ፍርድ ቤቶች የተሰጠው ውሳኔ መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስሕተት የተፈጸመበት ነው በማለት በዋነኝነት የሚከራከሩት ይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት ንብረቱን እኛ ማስተዳደር እንዳለብን በወሰነበት ሁኔታ አሁን በድጋሚ ንብረት አስተዳዳሪ ይሾምልን በሚል የኪራይ ገንዘቡ በሞዴል 85 እንዲቀመጥ መጠየቃቸው አግባብ አይደለም፤ አመልካች የንብረት አስተዳዳሪ ናቸው በሚል የተሰጠው ውሳኔ ባልተሻረበት ሁኔታ በተዘዋዋሪ የንብረት ማስተዳደር ስራውን እንዳልሰራ ተደርጓል፤ የኪራይ ገንዘቡ የወራሾች ብቻ ሳይሆን አመልካች ግማሽ ድርሻ አለኝ፤ ውርስ ተጣርቶ ሲያልቅ ተጠሪዎች ድርሻቸውን ማግኘት ይችላሉ፤ የኪራይ ገቢው መጠን በግምት ላይ የተመሰረተ እንጂ ትክክለኛ አይደለም የሚል ነው።

አመልካች በዚህ አግባብ የሚከራከሩ ቢሆንም ክርክር ከሚደረግበት ቤት በየወሩ የሚሰበሰበው ኪራይ ብር 67000 / ስልሳ ሰባት ሺህ / መሆኑ ፍሬነገርን የማጣራት እና ማስረጃን የመመዘን ስልጣን ባለው የስር የፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ተረጋግጧል። ጉዳዩን በይግባኝ የተመለከተው የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤትም አመልካች የቤቱ ግማሽ ባለድርሻ መሆን አለመሆናቸውም በውርስ ማጣራት ሒደቱ ላይ በውሳኔ የሚለይ መሆኑን ገልጾ ከኪራይ የተገኘው ገንዘብ በሞዴል 85 እንዲቀመጥ የተሰጠውን የስር ፍርድ ቤቱን የውሳኔ ክፍል ተገቢ ነው ሲል ያጸናው ሲሆን አመልካች ያቀረቡትን የቀለብ ጥያቄ በሚመለከት ግን የስር ፍርድ ቤቱ የግራቀኙን ማስረጃ ሰምቶ ተገቢውን እንዲወስን በማለት ጉዳዩን ለስር ፍርድ ቤቱ መልሶለታል።

በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሕገመንግስት 80/3/ሀ እና በፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር 1234/2013 አንቀጽ 2/4 እና 10/1 መሠረት ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት የተሰጠው ስልጣን መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስሕተት የተፈጸመበትን የመጨረሻ ውሳኔ ማረም እንጂ ፍሬነገርን የማጣራት እና ማስረጃን የመመዘን ስልጣን የለውም። በአዋጅ ቁጥር 1234/2013 አንቀጽ 2/4 እና 10/1 ላይ እንደተመለከተውም አንድ ውሳኔ መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስሕተት ተፈጽሞበታል በማለት ሊታረም የሚችለው የተሰጠው ውሳኔ የሕገመንግስቱን ድንጋጌዎች የሚቃረን ከሆነ፤ ሕግን አላግባብ የሚተረጉም ወይም ለጉዳዩ አግባብነት የሌለውን ሕግ የሚጠቅስ ከሆነ፤ ለክርክሩ አግባብነት ያለው ጭብጥ ሳይያዝ ወይም ከክርክሩ ጋር የማይዛመድ አግባብነት የሌለው ጭብጥ ተይዞ ከተወሰነ፤ በዳኝነት ታይቶ ሊወሰን የሚገባውን ጉዳይ ውድቅ በማድረግ ከተወሰነ፤ በፍርድ አፈጻጸም ሒደት ከዋናው ፍርድ ጋር የማይገናኝ ትዕዛዝ ከተሰጠ፤ ጉዳዩን አይቶ የመወሰን ስልጣን ሳይኖር ከተወሰነ፤ የአስተዳደር አካል ወይም ተቋም ከሕግ ውጭ የሰጠው ውሳኔ ከሆነ፤ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎትን አስገዳጅ ውሳኔ በመቃረን የተሰጠ ውሳኔ ከሆነ ነው። በአዋጅ ቁጥር 1234/2013 አንቀጽ 2/4 እና 10/1(ሀ) በተመለከተው የመሠረታዊ የሕግ ስሕተት

መመመዘኛ መሠረት አመልካቾች ያቀረቡትን የሰበር አቤቱታ በስር ፍርድ ቤቶች ከተሰጠው ውሳኔ ጋር በማገናዘብ እንደመረመርነው የመሠረታዊ የሕግ ስሕተት መመዘኛን የሚያሟላ ሆኖ ስላልተገኘ ተቀባይነት አላገኘም፡፡

- *መዝገቡ ተዘግቷል፡፡ ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ፡፡*

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

መ/ዐ

ማስታወሻ፡ - ይህ የሰበር ችሎት ውሳኔ ሰነድ ለጥናትና ምርምር ሥራ ወይም ለግንዛቤ እንጂ

ለፍርድ አፈጻጸም ዓላማ የግ ለግልም!